

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ 70 ՏԱՐԵԿԱՆ Է

Անուշավան Զաքարյան – Մանուկ Աբեղյանի ելույթը Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի հիմնադրմանը նվիրված հանդիսավոր նիստում	3
Աշոտ Մելքոնյան, Կարեն Խաչատրյան – Պատմության ինստիտուտ	13
Վիկտոր Կատվայան – Հր. Աճառյանի անվ. լեզվի ինստիտուտ	25
Ավետիք Իսահակյան, Վարդան Դերիկյան – Մ. Աբեղյանի անվ. գրականության ինստիտուտ	32
Պավել Ավետիսյան, Սուրեն Հոբոսյան, Սարգիս Հարությունյան – Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ	41
Աննա Ասատրյան – Արվեստի ինստիտուտ	52
Ռուբեն Սաֆրաստյան, Ռոբերտ Ղազարյան – Արևելագիտության ինստիտուտ	66
Նիկոլայ Հովհաննիսյան – Հայ արևելագիտությունը համաշխարհային արևելագիտության համատեքստում (մինչխորհրդային ժամանակաշրջան) ...	78
Գևորգ Պողոսյան – Փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի և իրավունքի ինստիտուտ	107
Վլադիմիր Հարությունյան, Ռոբերտ Սարիկյան – Մ. Քոթանյանի անվ. տնտեսագի- տության ինստիտուտ	117
Սերգո Հայրապետյան – Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն ...	130

II

Աելիտա Դուրխանյան – Մեն–Մարտենը Վարդան Այգեկցու առակների թարգմանիչ	138
Գրիգոր Թանանյան – «Որոգայթ փառաց» (հրատարակման 230-ամյակի առթիվ)	145
Լուսինե Սահակյան – Ռիխարդ Վագներ և Կոմիտաս Վարդապետ	165
Սոնա Նազարեթյան – Արդի հայերենի թերի նախադասությունների մի դրսևորման մասին	174
Արտակ Մաղայան – Մելիք-Եզանի նորահայտ թրերի արձանագրությունները	180
Վրեժ Վարդանյան – Աղթամարի կաթողիկոսության եկեղեցական վիճակները՝ գինաբախումների թատերաբեմ (1470–1560-ական թվականներ)	193
Արմինե Մելքոնյան – Դավիթ Անհաղթ փիլիսոփայի «Ներբողեան ի սուրբ խաչն աստուածընկալ» երկի «Պատճառ»-ները	202
Լևոն Պետրոսյան – Լճաշենի դամբանադաշտի մշակույթը (Ք. ա. XXIV–XVIII դդ.) ...	215

ՔՆՆԱԲԿՈՒՄՆԵՐ

Սամվել Խաչատրյան – «Երեք չափերի» սկզբունքները «Հաճախապատում ճառք»-ում	234
---	-----

Անահիտ Խուդավերդյան – Հայաստանը բրոնզի դարաշրջանի եվրասիական պատմամարդաբանական տիրույթում (ռուս.)	255
--	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Էմմա Կոստանյան – Ա-Դո (Հովհաննես Տեր-Մարտիրոսյան). Ռուսական ցարերը և Հայկական հարցը	273
Գևորգ Թոսունյան – Լ. Մ. Խաչատրյան. Գրաբարի ուսումնական բառարան	278
Զարուհի Հակոբյան – Գրիգոր Գրիգորյան. Հայաստանի վաղ միջնադարյան քառանիստ կոթողները	283
Եվա Զաքարյան – Հայ ժողովրդական հեքիաթներ, հ. XVII, Մոկս	287

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Ռադիկ Մարտիրոսյան, Վլադիմիր Հարությունյան – Գիտնականի և մանկավարժի բեղմնավոր ուղին (Յուրի Սուվարյանի ծննդյան 70-ամյակի առթիվ)	290
--	-----

ՄԵՐ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐԸ

Մագդա Զանփոլադյան – Լևոն Մկրտչյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ) (ռուս.)	293
--	-----

ԳԻՏԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

Լուսինե Ղամոյան – «Զահուկյանական ընթերցումներ»՝ նվիրված ՀՀ ԳԱԱ հիմնադրման 70-ամյակին	300
Համո Սուքիասյան – Երիտասարդական գիտաժողով՝ նվիրված Պատմության ինստիտուտի հիմնադրման 70-ամյակին	303

ԼՐԱՏՈՒ

ՀՀ ԳԱԱ տարեկան ընդհանուր ժողովը	310
---------------------------------------	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ
НАУК АРМЕНИИ 70 ЛЕТ

Անուշավան Հաքարյան – Выступление Манука Абегяна на торжественном заседании, посвященном основанию Академии наук Армении	3
Աշոտ Մելկոնյան, Կարեն Խաչատրյան – Институт истории	13
Виктор Катвалян – Институт языка им. Р. Ачаряна	25
Аветик Исаакян, Варган Девриакян – Институт литературы им. М. Абегяна	32
Павел Аветисян, Сурен Обосян, Саркис Арутюнян – Институт археологии и этнографии	41

Анна Асатрян – Институт искусств	52
Рубен Сафрастян, Роберт Казарян – Институт востоковедения	66
Николай Оганесян – Армянское востоковедение в контексте мирового востоковедения (досоветский период)	78
Геворг Погосян – Институт философии, социологии и права	107
Владимир Арутюнян, Роберт Саринян – Институт экономики им. М. Котаняна	117
Серго Айрапетян – Ширавский центр арменоведческих исследований	130

II

Аэлита Долуханян – Сен-Мартен – переводчик притч Вардана Айгекци	138
Григор Танаян – «Западная честолюбия» (к 230-летию издания)	145
Лусине Саакян – Рихард Вагнер и Комитас Вардапет	165
Сона Назаретян – Об одном проявлении неполных предложений в современном армянском языке	174
Артаг Магальян – Надписи на новонайденных саблях мелика Егана	180
Вреж Варданян – Епархии Ахтамарского католикосата как театр военных столкновений (1470–1560-е годы)	193
Армине Мелконян – «Причины» «Панегирика богоприимному святому кресту» философа Давида Непобедимого	202
Левон Петросян – Культура Лчашенского некрополя (XXIV–XVIII вв. до Р. Х.)	215

ОБСУЖДЕНИЯ

Самвел Хачатрян – Принципы «Трех мер» в «Частоповторяемых речах»	234
Анаит Худавердян – Армения в антропоисторическом пространстве Евразии в эпоху бронзы (на русском языке)	255

РЕЦЕНЗИИ

Эмма Костандян – А-До (Ованес Тер-Мартirosян). Русские цари и Армянский вопрос	273
Геворг Тосунян – Л. М. Хачатрян. Учебный словарь грабара	278
Заруи Акопян – Григор Григорян. Армянские раннесредневековые четырёхгранные памятники	283
Ева Закарян – Армянские народные сказки, т. XVII, Мокс	287

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Радик Мартirosян, Владимир Арутюнян – Плодотворный путь ученого и педагога (к 70-летию Юрия Суваряна)	290
---	-----

НАШИ ЗАСЛУЖЕННЫЕ ДЕЯТЕЛИ

Магда Джанполадян – Левон Мкртчян (к 80-летию со дня рождения) (на русском языке)	293
---	-----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Лусине Гамоян – «Джаукяновские чтения», посвященные 70-летию основания НАН РА	300
Амо Сукиасян – Молодежная конференция, посвященная 70-летию основания Института истории	303

ХРОНИКА

Общее годовичное собрание НАН РА	310
--	-----

CONTENTS

ARTICLES , REPORTS

I

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF ARMENIA IS 70

Anushavan Zakaryan – Manouk Abeghyan’s Speech at the Ceremonial Meeting Dedicated to the Foundation of the Academy of Sciences of Armenia	3
Ashot Melkonyan, Karen Khachatryan – Institute of History	13
Victor Katvalyan – Hr. Acharyan Institute of Language	25
Avetik Isahakyan, Vardan Devrikyan – M. Abeghyan Institute of Literature	32
Pavel Avetisyan, Suren Hobosyan, Sargis Harutyunyan – Institute of Archaeology and Ethnography	41
Anna Asatryan –Institute of Arts	52
Ruben Safrastyan, Robert Ghazaryan – Institute of Oriental Studies	66
Nikolay Hovhannisyan – Armenian Oriental Studies in the Context of World Oriental Studies (the pre-Soviet period)	78
Gevorg Poghosyan – Institute of Philosophy, Sociology and Law	107
Vladimir Harutyunyan, Robert Sarinyan – M. Kotanyan Institute of Economics	117
Sergo Hayrapetyan – The Shirak Center of Armenological Studies	130

II

Aelita Dolukhanyan –Saint-Martin as a Translator of the Fables by Vardan Aigektsi	138
Grigor Tananyan – “Vorogayt Parats” (to the 230th anniversary of publication)	145
Lusine Sahakyan – Rikhard Wagner and Komitas Vardapet	165
Sona Nazaretyan – On a Specific Case of Incomplete Sentences in Modern Armenian	174
Artak Maghalyan – Inscriptions on Melik Yegan’s Newly Found Swords	180
Vrezh Vardanyan – The Eparchies of Aghtamar Catholicosate as the Stage of Armed Conflicts (the 1470s–1560s)	193
Armine Melkonyan – “The Causes” of David the Invincible Philosopher’s “Encomium on the Theoleptic Holy Cross”	202
Levon Petrosyan – The Culture of Lchashen Cemetery (the 24th –18th centuries B. C.)	215

DISCUSSIONS

Samvel Khachatryan – The Principles of “Three Measures” in “Frequently Repeated Speeches”	234
---	-----

Anahit Khudaverdyan – Armenia in the Eurasian Ethnic Context of Bronze Age (in Russian)	255
---	-----

BOOK REVIEWS

Emma Kostandyan – A-Do (Hovhannes Ter-Martirosyan). Russian Tsars and the Armenian Question	273
Gevorg Tosunyan – L. M. Khachatryan. Educational Dictionary of Grabar	278
Zaruhi Hakobyan – Grigor Grigoryan. Early Medieval Four-Sided Stelae in Armenia	283
Eva Zakaryan – Armenian Folk Tales, Vol. XVII, Moks	287

OUR JUBILEES

Radik Martirosyan, Vladimir Harutyunyan – Fruitful Way of the Scientist and Pedagogue (to Yuri Suvaryan’s 70th birth anniversary)	290
---	-----

OUR HONOURED SCHOLARS

Magda Janpoladyan – Levon Mkrtchyan (to the 80th birth anniversary) (in Russian)	293
---	-----

SCIENTIFIC LIFE

Lusine Ghamoyan – “Jahukyan Readings” Dedicated to the 70th Anniversary of the Foundation of NAS RA	300
Hamo Sukiasyan – Youth Conference Dedicated to the 70th Anniversary of the Foundation of the Institute of History	303

NEWS

Annual General Assembly of NAS RA	310
---	-----